

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie (prohlídka), Žďár nad Sázavou

Popis:

Se stavbou kostela v raně gotickém slohu se počalo po roce 1252 v souvislosti se založením zdejšího cisterciáckého kláštera. K jeho zásadní přestavbě však došlo až za opata Václava Vejmluvy okolo roku 1710. Stavební úpravy ve stylu barokní gotiky provedl architekt Jan Blažej Santini - Aichel. Kostel s délkou 76 metrů je druhým nejdelším kostelem na Moravě. V roce 2009 byl chrámu vatikánským konsiliem udělen titul bazilika minor.

Podrobný popis:

Původní gotické znaky dnes nese klenba, barokně upravená štukovými žebry, a především severní kaple. Ve vstupní části jsou umístěny tzv. opatské oltáře z umělého mramoru, pravý je zasvěcen věrozvěstům Cyrilovi a Metodějovi, s obrazem křtu knížete Bořivoje. Severní kaple připomíná nejstarší období kláštera. Počátek výstavby lze datovat do období po roce 1252. Z této doby se zachovalo zdivo a románská okna, klenba je gotická. Mimořádným důkazem o životě kláštera jsou fresky z doby pohusitské (okolo roku 1460). Na freskách je zobrazen opat s mitrou a berlou, zástup cisterciáků v bílých kutnách a benediktinů v hnědých. Tímto je poukázáno na historii vzniku cisterciáckého řádu odštěpením od benediktinů. Průchod k hlavnímu oltáři je důkazem činnosti stavitele Santiniho při přestavbě konventního kostela. Gotický oblouk byl překlenut tenkou klenbou, na kterou Santini umístil obrovskou hmotu varhan. Ty pocházejí z roku 1723 a jsou dílem brněnského varhanáře Jana Davida Siebera. Na protější straně je hmota nástroje vyvážena pouze dřevěnou skříní, vytvářející pocit harmonické symetrie. Systém průchodů a schodišť k nim je jedním z nejkrásnějších příkladů zakomponování barokních prvků do tehdy již pět set let staré gotické stavby. Hlavní oltář vychází také ze Santiniho kompozice. Obraz Nanebevzetí P. Marie je od Michaela Willmanna a pochází z roku 1692. Sochařská výzdoba byla vytvořena Řehořem Thenym, kterého získal opat Vejmluva jako nejlepšího žáka Matyáše Brauna.

V přední části střední lodi jsou vyřezávané dubové chórové lavice ze sedmnáctého století. V nich sedávali mniši při bohoslužbách. Tento prostor oddělovala od laické veřejnosti kovaná zdobná mříž. Ve střední části kostela je umístěno šest oltářů, autor soch není znám. Obrazy jsou dílem malíře Tadeáše Suppera.

Region: Novoměstsko a Ždársko

Město: Žďár nad Sázavou

URL: www.zamekzdar.cz

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ano

GPS: 49°34'58.978"N, 15°56'14.941"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.5830494,15.9374836&z=12>

Obrázky:

